

BÉKÉSCSABAI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház
Egyes szám ára 6 fillér.
Vármegyei telefonszám 67.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre .. 5 kor., egy óra .. -85 kor.
Nyitlár soronként 25 fillér

A szociális bajok orvossága.

Irta Hazay Gyula.

Nagyon sok ember érzi a szociáldemokrácia romboló hatásait. Az egyik anyagi pusztításait érzi, a másik erkölcsi pusztítását. S akiben van érzék a társadalmi béke, szeretet, anyagi virágzás, egyetértő nemes és erkölcsös nemzeti élet iránt: az epedő vágygyal várja azt az időt, amikor megint egygyé lesz a magyar, s a hazaszeretnek szent érzése, a nemes erkölcsös élet újból örömtüzeket gyújt szép hazánk ormáin s a régi szép magyar élet megint megújul hazánk rónáin.

De mikor lesz az? Bizonyára akkor, ha megszabadulunk a társadalom azon borzasztó betegségétől, melyet szociáldemokráciának nevezünk.

De miképen szabadulunk meg ezen gyilkos betegségtől? Egyszerűen úgy, ha megszüntetjük azokat az okokat, amelyek a szociáldemokráciát szülték. Azok az okok pedig nem mások, mint egyes embereknek gögje, teljes szeretethiánya és önzése.

Bánjunk ugyanis mindenkivel szeretetteljes, jóakaratu és emberséges módon, s vége van a szociáldemokráciának.

Mert mit akar a szociáldemokrácia? Meg akarja törni az érzéketlenséget, a gögöt és a

kapzsiságot. Igen ám, csak hogy az orvosság, amelyet erre használni akar, sokkal rosszabb, mint a betegség! Az érzéketlenséget ugyanis gyilkolással, a gögöt végtelen önhittséggel s a kapzsiságot rablással akarja meggyógyítani. Világos, hogy itt az orvosság sokkal rosszabb magánál a betegségnél. S természetesen, hogy itt nem gyógyulás, hanem sokkal rosszabb baj következne be.

Tehát nem úgy! Ha emberek vagyunk, legyünk emberek, s adjuk meg mindenkinek a magáét. Adjuk meg mindenkinek, amint méltányos, jogos és igazságos. Ne lássunk más embertelen állatot, vagy alsóbbrendű élő lényt, akinek sem lelke, se emberi igénye nincs.

Amit magunk szeretünk, azt ne vonjuk meg másától sem. Ami reánk nézve szomorú, vagy leverő, azt ne tegyük másval szembe!

Tiszteljük mindenkiben az embert és tartsunk mindenkit érző szívvel és öntudatos észszel felruházott emberi lénynek!

Ne használjuk ki annak a cselédnek utolsó szabadidejét s ne sajnáljuk tőle a forintot ott, ahol a mi zsebünkben tizszer annyi marad.

Ne nézzük, hogy miképen nyomorog az a szegény béres háttágu családjával abban az egészségtelen és barátságtalan

lakásban, amikor nekünk terhes volna egy órát is ugyanott tölteni.

Ne barmozzuk és butázzuk le mindjárt azt a szegény tanulatlan embert, akiben inkább jóakaratot, mint a munka tökéletességét kell néznünk.

Ne mutassuk azt mindig a szegény, egyszerű emberrel szemben, hogy ő csak egy semmi, minálunk pedig minden hatalom, ész és kegyelem.

Ne bánjunk az emberekkel olyan kurtán-furcsán, hanem mutassuk meg, hogy legalább is a jóakaratot meg van bennünk, ha kérése teljesíthetetlen is.

És különösen ne szaporítsák a mesterek és az intéző körök az ipari szociálisták tagjait. Mondom a mesterek; mert hiszen sok mester maga gyűlölteti meg az inassal, későbbi segéddel a munkaadókat. Legyen mindegyik mester jó atyja annak az inasnak, s akkor hiába fogja izgatni száz Népszava, vagy nagyszáju szociálistavezér a segédekét a mester ellen, a munkást munkaadója ellen. Lesz akkor is egy pár hálátlan, semmirevaló ember, de a nagyobb rész meg fogja vetni a gyűlöletet, veszekedést és végnélküli sztrájkokat hirdető konkolyhíntőket.

Másodszor, mondtam, az intéző körök. Mert hiába, az tartóhatatlan állapot, hogy azok,

akiknek örködni kellene az isteni és emberi törvények megtartása felett, magok szegetik meg az emberekkel. A vasárnap tudniillik a pihenés, üdülés napja. Ezt parancsolja az Isten, s kívánja az emberi természet! Tehát a vasárnapi tanonctantást vagy egészen, vagy legalább részben meg kell szüntetni! Hát lehet abból az inasból jóérelmű és nemesgondolkodású segéd, aki négy évig olyan rabszolgasorban élt, hogy még vasárnapja sem volt?! Az a lélek kell, hogy eldurvuljon és elcsenevészedjék! Legyen a vasárnap a gyermeké; pihenjen akkor a teste és üdüljön fel a lelke!

Szüntessük meg tehát a rendtelenségeket, legyünk emberek másokkal szemben; neveljünk szeretetünkkel, jóakarattal, példaadásunkkal komoly, dolgozniszertő, nemes gondolkodású, tanulmánygyó, szelid és erkölcsös új nemzedéket, akkor eltűnnek a hazugságból, gonosz bujtogatásból élőködők, s a szegény munkások testét-lelkét tönkretévő vérszomjas farkasok, s a kölcsönös szeretet, béke, egyetértés és megbecsülés nyomán új élet fog kelni e hazában s megint megelégedett, vidám, boldog s örömmel dolgozó lesz e hazának minden fia s boldog lesz a magyar!

A rongyos.

Ejzel volt és Bór hazafelé bandukolt. Ma kissé korábban hagyta ott a szurtos lebujt, ahol éjjelente állandóan tanyázott és ahol tekintélye volt, mert az idő még nem tudta lemosni Bórról a régi jólét nyomát. Ma még lakozott benne egy kis józanság és ez régi, keserű gondolatokat ébresztett agyában. Nem szerette a józanságot. A gondolatok körülfojták, kinozták és hajtották ki az utcára.

Voltaképpen nem is tudta, hogy merre ment. Csak ment, dülöngélt, álldogált a sötét utcán, öklével meg-megdönggette a vasredőnyöket és igyekezett nem gondolkozni. Sok megüledett keserűség háborgott benne és minduntalan a feleségét látta. Az asszonya szemét, mely ábrándos volt és a száját, amely gögösen a két szögletében lefelé gördült és királynéhoz tette hasonlónak.

Megállt egy gázlámpánál, hátra szegte a nyakát és belebámult a lángba. A láng vibrált és Bór szemét elöntötte

a köny. Sirt és öklével verte az arcát, a fogait és rongyos cipőjével rugdalta a lámpa tövét, mintha ki akarná dönteni. Egyedül volt a hosszú utcában. Hátát a lámpának támasztva úgy érezte, hogy a fejét belülről valami marja. Megint a felesége arcát látta és gyűlöletesen kapott utána. Ugyanaz a gyűlölet, amely akkor támadt benne, mikor az asszonya könnyelműen és gögösen feltámadt benne, csak hogy erősebben és öntudatosabban. Látta magát, amint társtalanul, rongyosan és kábultan lődörög lebujtól-lebujtba és az asszonyt okozza ezért. Néha megszűröl, ólálkodva látta azt az asszonyt, mindig más férfi karján és ilyenkor hazament, lefeküdt a földre és sirt. A józanság ritka pillanataiban összehasonlította mostani, züllött állapotát a régivel, mikor még pénzt keresett és csak vasárnap ment vendéglőbe, akkor is a felesége karján s ez az összehasonlítás elkészerítette.

A párás éjszaka üdvössége belopódzott a kabátja alá és borzongatta a gerincét. Csupdeste arcát azokon a

hosszu, sávalaku helyeken, ahol a vastag könnyecseppek végigszaladtak és nedvessé, sikamlóssá tették az arcborét. Fáradt volt és azt hitte, hogy nem is tud többé elmozdulni a lámpa mellől. Egy leány mindjobban közeledett feléje. Csalogatta a pálinkagőz, amely Bór száján egymásra torlódvá gomolygott kifelé és mikor a férfi közelébe ért, megcirógatta az arcát. Bór megvetően rugott egyet a leányon és aztán dühösen mormogva odább dühöngött.

Lassan ment. Majd megállt és gondolkodott. Tudta, hogy melyik kávéházban tanyázik most az asszony. És bizonytalan léptekkel, fejét lelógaszta ment arrafelé. Szinte önkéntelenül.

A kávéház előtt megállt, kotorászott a zsebében és érezte, hogy csörög benne néhány rézpénz. Aztán bement a nagy füstös helyiségbe, melyben már alig lézengett néhány utcai alak. Cognacot rendelt. Sokat! Egymásután ivott és miközben jóleső melegség szaladgált be a testét, félénken, lopva a kis különszoba felé pislogott. Nem

tudta tisztán, hogy mit akar, csak érezte a vágyat, amely szomjazta az asszony látását.

Éhes is volt. De nem bánta. Nézte a márványasztal pettyes foltjait, melyek fantasztikus alakokba csoportosulva táncoltak, vibráltak a szemé előtt.

Sokáig bámult így a szemé elé. És mikor már egyedül volt a nagy helyiségben: látta, amint a pincér a konyha melletti sarokban bóbiskol és felcsigázott képzelete hallani vélte az elfüggönyözött fülkében levők kurjongatását. Ugy érezte, hogy valami nagy, tiszta világosság fogja körül és tágra nyílt szemmel hallotta a felesége kacagását.

Undorodott a víztől. És mégis felkapott egy poharat és kiitta. A hideg víz metszette a torkát és cselekvésre serkentette. Lassan odacsoszogott a függönyös ajtóhoz és hallgatódzott.

Be akart menni. Elfojtott lármát hallott és néha nevetést is. Főlemelte az öklét, hogy bezuzza az ajtót, de aztán megint le-

A MEGYEGYÜLÉS.

A Békésmegyei Függetlenség tudósítása.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága Dóry Pál főispán elnöklése mellett tegnap és tegnapelőtt tartotta tavaszi rendes közgyűlését. A megyebizottsági tagok szokatlan nagy számmal vonultak fel erre a gyűlésre, aminek főoka abban rejlett, hogy ezen a gyűlésen töltötték be az üresedésben levő árvaszéki elnöki és ülnöki állást. A választások során megürült másod-ülnöki és árvaszéki jegyzői állásokat szintén ebből az alkalomból töltötték be választás útján.

Tekintettel a megelőző heves választási kampányra, a gyűlés aránylag nyugodt hangon folyt le. Csupán Achim L. Andrásnak az alispáni jelentés kapcsán történt felszólalása és a csabai kórházról felsorolt leleplezései keltek nagyobb vihart.

Az ülés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Dóry Pál főispán üdvözi az egybegyűlt bizottsági tagokat és megnyitja az ülést.

Az alispáni jelentés.

A főispáni megnyitó után

Daimel Lajos megyei főjegyző kéri a törvényhatósági bizottságot, hogy tekintettel a bő tárgysorozatra és arra, hogy az alispáni jelentés Békésmegye hivatalos lapjában nyomtatásban is megjelent, a törvényhatósági bizottság a jelentést felolvasottnak tekintse. Az alispáni jelentés utolsó pontját különös figyelembe ajánlja a törvényhatóságnak, amely egy vármegyei közművelődési bizottság megalakítását célozza és a bizottság működésének anyagi támogatására a pótdadó-pénztár 1907. évi 1000 korona maradványát erre a célra kívánja fordítani.

A törvényhatósági bizottság az alispáni jelentést felolvasottnak tekinti.

eresztette. Megijedt a szokatlan környezettől, melyet bent találni vélt és a melyet már előre elképzelt.

Félt. Odabenn tapsoltak, csörömpöltek, a sok női hang közül a felesége hangját is hallotta. Aztán egy rekedt hang szavain kezdett. A többiek pedig röhögtek és poharuk fenekét csapkodták az asztal lapjához.

Fejét az ajtófélfának támasztva lehuntya a szemét. Láta magát, amint bent a szobában elegáns urak közrefogták és nevetnek rajta. A rongyos, a beesett orcájú, csapzott hajú, vén csavargó ott áll a fiatal urak előtt és azok mulatnak rajta, ő pedig áll, zavartalan bámul, hebeg és tántorog, mintha a lábánál ráncigálná valaki.

A versnek vége volt. Megint tapsoltak. Nem! Most nem megy be! Majd máskor!

Visszament az asztalhoz és rumot

Simonka György dr. az alispáni jelentést tudomásul veszi, azonban az alispáni jelentés utolsó pontját, az 1000 korona hovatfordítását kifogásolja. Szerinte egy közművelődési bizottság létesítése csak harmadrendű társadalmi szükséglet. Javasolja, hogy a pótdómaradvány a dijnokok fizetésének emelésére fordíttassék, akik 1 forint 29 krajcár napidíj mellett megélni alig tudnak. Ezeket kell a vármegyeinek elsősorban segíteni; ha ezeken segítve lesz, akkor hozzájárul a közművelődési bizottság megalakításához is.

Igaz Pál dr. a békési utak rossz karban tartásáról beszél. A békési tanyai fertályföldek mellett és a gróf Wenckheim-birtokra vezető utak a nagy forgalom miatt annyira elromlottak, hogy járhatatlanok; kéri a két ut elágazásának kiköveztetését és jókarban tartására felhívja az alispán figyelmét.

Megint panama.

Achim L. András ezután az alispáni jelentés közigazgatási része ellen emel kifogást. Súlyos és vérlázító eset az, amit én most leleplezek, de tekintettel az idő rövidségére, röviden fogom azt előadni. Békéscsabán 1906-ban a kórházban óriási panama történt. A betegek ellopák az orvosokat, ágyakról a huzatot és a lepedőket; halottakat temettek el mezítelenül. Az ápolók a ragályos betegekről lelopták a ruhát és Gyulára hozták és itt egészséges embereknek eladták. Az akkori kormány miniszteri kiküldöttel megvizsgálta a dolgot és az eredménye az lett, hogy az akkori gondnok öngyilkos lett. Ezek a visszaélések azonban koránt sem szűntek meg! (Felkiáltások: Nem igaz! Megint gyanúsít.) A békéscsabai kórházban a szegény, a nyomorult betegek most is ellopnak mindent. (Nagy zaj.) Négy kórházi ápoló jelent meg nálam, aki 3 megyebizottsági tag előtt elmondta, sőt írásba is adta, hogy a kórházi szakácsné a kórház és a betegek kárára, borsót,

hozott. Egy egész vizes-pohárral. A pohár felét egy hajtsára kiitta, aztán remegő kezével, amely forró volt, mint az izzó vas, egy fél pohár vízhez hozzá töltötte a megmaradt rumot, hogy több legyen! És lassan szűrőszöggette. Miközben szűrőszöggette a konyvalékot, úgy látta, mintha a teremben kétszer annyi lámpa égne, mint eddig és a lámpák hirtelen leereszkednek a földig, majd villámgyorsan visszaugranak a tetőre és ezt az örületes ugrálást mind gyorsabban és vakítóbban végzik...

Ami pénz a zsebében volt, kiszórta az asztalra és kitántorgott az utcára. Megcsapta a hűvös levegő. Közeledett a hajnal. Valami kékes világosság takarta be az utcát, amely sáros volt az előző napi esőtől.

Mégis csak sóvárgott az asszony után. Ugy érezte, hogy meg akarja

babot, lencsét, cukrot és más ilyen dolgokat lop, rabol és azt Békésre szállítja. A gondnoknak, ellenőrnek és igazgatónak is jelentette ez a 4 kórházi ápoló a dolgot, azonban a jelentésnek semmi eredménye nem lett, mert az igazgató, gondnok és ellenőr egyetértve a szakácsnéval, elsimitották a dolgot. (Igaz! Ugy van! Helyeslés a parasztpárton.) Kéri az alispánt, hogy szigorú vizsgálatot indítson.

Simonka György kifogásolja Achim eljárását; ő — ugymond — rendszerint a közérdek leple alatt támadja meg mások becsületét és ha a gyanúsítások igaznak nem bizonyulnak, szokása szerint gyönyörűen kibuvik a felelősség alól és oda állítja maga helyett az ő embereit, a jelen esetben azt a négy ápolót. Ha vádat emel, tegye azt maga — de ne mások nevében, hogy azután felelősségre vonható is legyen.

Dóry Pál főispán: Tartozom kijelenteni Simonka bizottsági tag urnak, hogy itt vádolva nem lett senki sem. Az alispáni jelentés kapcsán mindenki előadhassa úgy saját, mint hallomás útján szerzett tapasztalatait. (Éljenezés az Achim-párton.)

Ambrus Sándor alispán reflektál a felszólalásokra. A közművelődési bizottság megalakítása szükséges, mert közérdek; míg a dijnoki fizetések javítása magánérdek, noha a dijnokok kérelmét jogosnak találja és nincs kifogása, hogy a vármegye azon is segítsen, de most nincs rá alap és a magánérdeket nem lehet a közérdek elé tenni. Az utak rossz volta felett tett észrevételekre kijelentem és kötelezem magam, hogy megvizsgálom, ugyszintén a békéscsabai kórház ügyében is szigorú vizsgálatot indítok, csupán azt jegyzem meg, hogy ha a bizottsági tag urak ezeket a dolgokat egyenesen nekem jelentették volna be és nem hagyták volna a megyegyűlésre, ezek a dolgok már régen orvosolva lettek volna. (Éljenezés)

Veres József az alispáni jelentésben megnyugszik és kijelenti, hogy pártolja azt a kérelmet Achimnak, amely a békéscsabai kórház ellen szigorú vizsgálatot kér. Csupán azt jegyzi meg, hogy ha az alispánt kereste volna meg ezekkel a súlyos

ütni. Ha öklével az arcába vágatna és hátulról megmarkolhatná a nyakát!... Aztán, mint valami kőd, úgy gomolygott előtte az asszony hajának illata. Érezte az illatot és az arca vérpirosra vált. A szemét lehuntya és már tisztában volt azzal, hogy mit tesz. Elmegy az asszonyhoz a lakására, így, rongyosan és roskadozva és sirni fog egy jó szóért és megcsókolja piciny saruját. Ennél a gondolatnál sokáig időzött és kejelegve gondolt a puha fészekre, amelyben néki is juttat majd az asszony egy kuckót. Ennyi elég lesz.

Átment a kocsni uton. Az ut közepén megállt és nevetett. Majdnem elcsúszott a nagy sárban. Egy kocsni jött feléje. Főlnantott és látta benne az asszony... egy férfi oldalán. Nem tudta, hogy mit cselekszik, hadonászott a kezével, a kocsni mellé ugrott, fölug-

vádakkal, az ügy gyorsabb, de kevésbé hatásos befejezést nyert volna.

Achim L. András személyes kérdésben szólal fel és reflektál Simonka vádjaira. Hogy ne tessék az ismeretlenség leple alá burkolva vádolni, ezt mondta Simonka megyebizottsági tag ur. Ezzel szemben tartozom kijelenteni, hogy a vádat magamévá teszem Veres bizottsági tag ur vádjaira...

Veres József: Ez nem vád!

Achim L. András: Csak azt jegyzem meg, hogy én nem vagyok koalíciós képviselő, hogy hatásvadászó legyek. (Tetszés a parasztpárton.)

Achim L. András átadja a főispánnak feljelentését és kérelmét, hogy a békéscsabai kórház ellen szigorú vizsgálat indíttassék.

Dóry Pál átveszi Achimtől az iratokat: Igaz ugyan, hogy ez a beadvány kissé hiányos, de most már én is szükségesnek látom a közművelődési bizottság létesítését és megnyugszom abban, hogy az ezer korona jó célra lesz fordítva. (Derűtlenség.)

Achim L. András: Simonka ügyvéd ur drága pénzért szebben állította volna ki.

Simonka György: A főispán ur szavai engem is meggyőztek, hogy közművelődési bizottságra nagy szükség van és ezért előbbi indítványomat visszavonom. (Derűtlenség.)

Az alispáni jelentést egyhangulag elfogadta a közgyűlés és a közművelődési bizottságba 16 tagot választottak.

Árvaszéki választások.

Az alispáni jelentés jóváhagyása és elfogadása után a megyebizottság a számonkérőszék jegyzőkönyvét és az árvaszék jelentését fogadta el. Ezután következett a gyűlés legizgalmasabb pontja: a megüresedett árvaszéki állásoknak választás útján való betöltése. Már a jelölő bizottsági tagok megválasztása körül is heves jelenetek játszódtak le, ami azután fokozódott a választás lefolyása alatt. Achim L. András emberei a jelölő-bizottságba erővel

rott a hágcsőre és tántorogva beledől a kocsni közepébe. Az asszony föliskoltott és irtózva nyújtotta maga elé a két kezét.

— Te... te... te nyomorult — mormogta Bór buta mosolygással és meg akarta öfelní az asszony lábát.

— Dobja ki! sikoltott az asszony és az elegáns ur megfogta a rongyos, piszkos csavargót és villámgyorsan lelökte a kocsiról. Aztán közelebb ültek egymáshoz és összebuja jóízű nevetésre fakadtak.

— Ugyan? Csak nem gondolja? mondta nevetve az asszony és a kocsni tovább gördült.

A rongyos alak végig esett a sáros földön és behunty szemmel, két kezével a sárba markolászva dörzsölni kezdte az arcát sárral és kényelmesen kinyújtózott és mosolygott.

Balassa Emil.

5 korona! Nagy feltűnést keltő olcsó árak! 5 korona! Van szerencsém igen tisztelt nagyobb mennyiségű teljesen megbízható valódi ROSKOPF-ÓRÁKAT vevőim b. tudomására adni, hogy beszerezni, melyeknek darabját 1 évi jótállás mellett 5 koronáért árusítom. Egyben bátor vagyok több év óta fennálló s ajánlani, hol raktáron tartok mindennemű zseb, óra és ékszer-üzletem fali, inga, ébresztő és fali-órát, melyeket jó hírnévnek örvendő pontosan szabályozva, 2 évi jótállással olcsón árusítok. — Órák és ékszerek javítását elfogadom.

Ezideig irántam tanúsított pártfogásukat megköszönve, és azt továbbra is kérve, vagyok tisztelttel!

GRUBER SAMU

órák és ékszerész

Békéscsabán, a posta mellett.

beakarták hozni és ugyancsak nem kimélték torkukat, hogy Achim neve a többi jelöltek nevei közül kiváljon. Végre a megválasztott tagok közül harmadiknak a jelölő-bizottságba csakugyan be is jutott. A jelölő-bizottság választott tagjai lettek: *Haviár Gyula, Veres József és Achim L. András*, a főispán által kinevezettek: *Beliczey Géza, Ladics László és báró Drechsler Gyula*.

A jelölő-bizottság megalakulása után tanácskozára visszavonul és csaknem két óra hosszat foglalkozott a jelöléssel. Azalatt természetesen a nagyteremben, folyosókon vendéglőkben egyszerre folyt a korteskedés és a tippelés.

Végre 11 óra után a jelölő-bizottság befejezte tanácskozását, a főispán elfoglalta elnöki székét és a választást megnyitotta.

Dóry Pál főispán: A jelölő-bizottság a jelölést befejezte. Elsősorban a megüresedett árvaszéki elnöki állás fog betölteni. Erre a jelölő-bizottság *Sárossy Gyulát és Szabó Emil* jelölte. Tekintettel arra, hogy a megyebizottsági tag urak olyan nagy számmal gyűltek egybe, a választás három helyen lesz. A nagy és kis gyűlésteremben és a gyakornokok szobájában.

Az első szavazatszedő küldöttség elnöke *Varságh Béla*, bizalmiférfiak *Pfeiffer István és Reck Géza*. Ennél szavaztak *Gyulavári Gyula* város, az orosházi járás és a vármegyei tisztikar.

A második küldöttség elnöke *Domby Lajos*, tagjai *Horváth János és Török Gábor*. Itt szavazott a csabai és a szeghalmi járás.

A harmadik küldöttség elnöke *Schmidt József*, tagjai *Igaz Pál dr. és Lengyel Sándor dr.*

A félórásig tartó választás eredménye a következő:

Sárossy Gyula az első küldöttségénél kapott 46, a másodiknál 37, a harmadiknál 58, összesen 141 szavazatot.

Szabó Emil az első küldöttségénél kapott 33, a másodiknál, 55, a harmadiknál 42, összesen 130 szavazatot.

Igy tehát árvaszéki elnök lett 11 szótöbbséggel *Sárossy Gyula*, tiszteletbeli árvaszéki elnök pedig *Szabó Emil*.

Az elnöki állások betöltése után az üresedésben levő ülnöki állás betöltése következett. Kandidálva lettek: *Schmidt Iván, Dérczy Ferenc, Szirbik Bálint, Povázsay Tibor*. A szavazás eredménye a következő:

Schmidt Iván az első küldöttségénél kapott 70, a másodiknál 47, a harmadiknál 51, összesen 168 szavazatot.

Dérczy Ferenc az első küldöttségénél kapott 10, a másodiknál 36, a harmadiknál 49, összesen 95 szavazatot.

Szirbik Bálint 5 szavazatot kapott. *Povázsay Tibor* nem kapott szavazatot.

Schmidt Iván 73 szótöbbséggel lett megválasztva árvaszéki ülnöknek. A választás által megüresedett másodülnöki állásra jelölve lettek: *Szabó Emil, Sztojanovits Szilárd, Kiss László, Szirbik Bálint, Dérczy Ferenc, Dubányi Imre*.

A szavazatok a következő arányban osztoztak meg:

Sztojanovits az I-ső küldöttségénél kapott 6, a II-nál 6, a III-nál —, összesen 12 szavazatot.

Kiss az I-ső küldöttségénél kapott 43, a II-nál 43, a III-nál 34, összesen 120 szavazatot.

Szirbik az I-ső küldöttségénél kapott 15, a II-nál 25, a III-nál 4, összesen 44 szavazatot.

Dérczy az I-ső küldöttségénél kapott 1, a II-nál 6, a III-nál 52, összesen 59 szavazatot.

Dubányi az I-ső küldöttségénél kapott 11, a II-nál 1, a III-nál 1, összesen 13 szavazatot.

A másodülnöki állásra megválasztották tehát 61 szótöbbséggel *Kiss Lászlót*. Ezután az árvaszéki jegyzői állás betöltése következett. Kandidálva lettek: *dr. Vangyel Tibor, Körös Lajos, Bodoky Zoltán, Jeszenszky Károly, Dérczy Ferenc, Povázsay Tibor és Szirbik Bálint*.

Popovics Szilveszter főszolgabíró jelenti, hogy *Jeszenszky Károly* pályázatát visszavonja, amit a megyebizottság tudomásul vesz. A hat jelölt közül azonban csak négy kapott voksot, még pedig a következő arányban:

Körös Lajos az I-ső küldöttségénél kapott 33, a II-nál 2, a III-nál 13, összesen 48 szavazatot.

Bodoky Zoltán az I-ső küldöttségénél kapott 3, a II-nál 31, a III-nál 14, összesen 48 szavazatot.

Dérczy Ferenc az I-ső küldöttségénél 5, a II-nál 4, a III-nál 42, összesen 51 szavazatot.

Szirbik Bálint az I-ső küldöttségénél kapott 29, a II-nál 32, a III-nál 5, összesen 66 szavazatot.

Megválasztották tehát az árvaszéki jegyzői állásra *Szirbik Bálintot* 15 szótöbbséggel.

A választás befejezése után a megválasztottak a hivatalos esküt letették. Elnöklő főispán az ülést felfüggeszti és folytatását délután 3 órára tűzi ki.

Egyéb választások.

Dóry Pál elnöklő főispán az ülést megnyitja.

Deimel Lajos főjegyző jelenti, hogy *Péter András* központi választmányi tagságáról lemondott, helye titkos választás útján a mai gyűlésen lesz betöltve.

A megyebizottság által jelölve lettek: *Tabit Mihály, Igaz Pál, Szegedi Kálmán, Veres József és Achim L. András*. A beadott 83 szavazat

közül *Tabit Mihály* 36 szavazattal lett megválasztva. *Achim L. András* 34 szavazatot kapott, a többi szavazat megosztott a többi jelölt között.

Kis István lemondása és *Jancsovics Péter* elhalálása folytán megüresedett kórházi bizottsági, községjegyzői nyugdíjválasztmányi és tiszti nyugdíjválasztmányi tagság szintén választás útján töltetett be. A kórházi bizottságba megválasztották *Márki Sándor drt*, a községi jegyzői nyugdíjválasztmányba *Schmidt Józsefet* és a tiszti nyugdíjválasztmányba pedig *Sárossy Gyulát*.

A siketnémák aradi intézetének felügyelő-bizottságába megválasztott két új bizottsági tag: *Zöldi János és Benka Gyula*.

A törvényhatósági népnevelési bizottság a következő tagokkal lett kiegészítve: *Péczeli József, Farkas Gyula, Bene Ferenc, Székely János, Schehrer Ignác és Marosán Jusztin*.

Apróbb viták.

A szarvasi utbiztosi állás be lett szüntetve. A törvényhatóság ennek az utnak a gondozását a gyomai és az orosházi utmesterekre akarta bízni. Ezt a kereskedelemügyi miniszter célszerűtlensége miatt nem fogadta el. Az állandó választmány javasolja, hogy a törvényhatósági ut gondozása az állami utmesterré bizassék 300 korona tiszteletdíj, fűtés és irodai átalány kifizetése ellenében.

Lehoczky Mihály az állandó választmány javaslatát nem fogadja el, a törvényhatósági utakat legjobb volna, ha a község venné gondozásba és az utmesterei állásokat megszüntetnék. Kéri az utakon a szabadlegeltetés megengedését.

Ambrus Sándor alispán: Szivesen eleget tehetünk, a felszólaló bizottsági tag ur kérését és a törvényhatósági utakat a község gondozására bizzuk, ha a községek a beruházási költségek kamatait magukra vállalják.

Achim L. András: Az utmesterek a szolgabíráknak fát fűrészelnek. (Zaj.)

Berthóty István főszolgabíró *Achim* gyanúsításait visszautasítja.

Achim L. András: Az utbiztosok és utkaparók lekaszálják a fűvet és saját céljaikra használják fel vagy eladják, ha a szegény ember jósága kimegy az utra legelni, megbüntetik. Csabán a főszolgabíró 2—300 esetben hozott már marasztaló ítéletet. A gazda földje mellett elvonuló uton nő a gazdát illeti. Kéri az utmesterek és utkaparók megrendszabályozását.

Ambrus Sándor alispán kijelenti, hogy a visszaélésekről tudomása nincs. Az utmesterek az elárverezett fűről jelentést tesznek, ha pedig saját céljaikra fordítják, ahhoz előleges engedélyt kapnak esetről-esetre.

Ezután az állandó választmány javaslatát elfogadja a közgyűlés.

Azután vita tárgyát képezte *Győr-vármegye* körirata, amely a községi és körjegyzők magánmunkálatairól szól.

Izsák Jakab az ügyvédek érdekében szólal fel és kéri, hogy magánmunkálatokat a jegyzők ne végezhessenek, mert akkor a szegény ügyvédek tönkre mennek.

Simonka György ellenzi *Izsák Jakab* véleményét. Az ügyvédeknek a

jegyzők magánmunkálataiból sokkal több hasznuk van, mert a rosszul végzett munkából lesznek a legzsirosabb perek. (Derűlttség).

Lehoczky Mihály indítványozza, hogy a jegyzők magánmunkálatokat csak hivatalos órákon kívül végezhessenek. A szabályrendeletet módosítani kell, mert az nem világos. A szabályrendelet erre vonatkozó része úgy rendelkezik, hogy ha a jegyző hivatalos ideje engedi, magánmunkálatokat is végezhet. A jegyző csak magánmunkálatokkal foglalkozik. A hivatalos dolgokat elhanyagolja.

Dóry Pál főispán: Jelentse fel azt a jegyzőt, aki a dolgát elhanyagolja. Maga bíró, maga megteheti.

Ezután tekintettel arra, hogy Békésvármegyében a jegyzők magánmunkálatai szabályozavannak, *Győr-megye* körirata felett napirendre tér.

Most az állandó választmány javaslata tárgyalja a közgyűlés, amely az állandó bíró választmány jogerős megsemmisítő határozata alapján *Gryneusz György* megyebizottsági tag helyére a tagválasztást július 11-ére javasolja kitűzni. A választás elnöke *Gajdács Pál* lett, helyettes elnök meg *Povázsay Mihály*, miután az állandó választmány javaslata elfogadtatott.

Ezután *Gyurik János* volt szarvasi hajdu kérelmét tárgyalta a közgyűlés 600 korona iránt. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy mivel *Gyurik* engedetlensége miatt volt kénytelen állásától megválni, kérelmét ne teljesítsék. A tiszti ügyész jogosnak találja *Gyurik* kérelmét, mert nevezett már körülbelül ugyanennyit a nyugdíjalapba befizetett.

A vitában részt vett *Achim András, Izsák Jakab, Ambrus Sándor, Lipták Pál, Kecskeméti Ferenc és Wieland Sándor* és végül úgy határozott a közgyűlés, hogy a 600 korona *Gyurik János*nak kiutalványozható.

A jegyzői nyugdíjszabályrendelet módosítása.

A vármegyei községi jegyzői nyugdíjválasztmány javaslata tárgyalta ezután a közgyűlés, amely szerint kívánatos volna, hogy a községi segédjegyzők is nyugdíj jogosultsággal bírhassanak, hogy a nyugdíjminimum 1200 koronáról 1600 kor.-ra emeltesse s hogy a gyermektartás 160 korona helyett 200 legyen és végre hogy a szolgálati év 40-ről 35-re szállíttassék le.

Achim L. András nem járul hozzá a javaslathoz. Legyen a szolgálati év ne 40, hanem 50 év, mert a jegyzők az okai annak, hogy a nép minden községben annyira elégedetlen. A nyugdíjat sem kell emelni, ugys minden jegyző úgy hal meg, mint vagyonos ember. Indítványozza, hogy a javaslat ne is tárgyalassék.

Lehoczky Mihály a segédjegyzők védelmét jogosnak tartja; ehhez hozzájárul, a javaslat többi részét nem fogadja el.

Török Gábor a szolgálati év leszállítását nem tartja helyesnek.

A szavazás mind a három indítvány értelmében elrendeltetett és eredménye az lett, hogy a nyugdíjválasztmány javaslata a szolgálati évek leszállítása nélkül a közgyűlés elfogadta.

Gyermek-konfekció!

megszerezni, hol mérték után idő alatt készítették. Ugyiszintén raktáron dús választék mindezekben jutányos árak mellett.

Tudtul adom a mamáknak, hogy sikerült az első budapesti gyermekkonfekció üzletből egy

fióklerekatot

kiválasztott színű és façonu GYERMEKRUHÁKAT legrövidebb idő alatt készítették. Ugyiszintén raktáron dús választék mindezekben jutányos árak mellett.

Szives pártfogásukat kéri

Kohn Regina

Békéscsaba, Vasut-utca,

a „Nádor“-szállodával szemben.

Utazás egy rendreutastás körül.

Oláh György vármegyei díjnok kérvényét tárgyalta ezután a törvényhatósági bizottság, amelyben Oláh György kéri, hogy napidíját 2 korona 40 fillérről 3 koronára emelje. Az állancó választmány a díjnok kérelmét elutasítani javasolja.

Achim L. András erős szavakkal elítéli az állandó választmány működését. Szerinte az olyan igazságtalan bizottságot el kellene a föld színéről törölni, ami az uri osztálynak és a gazdagoknak kegydíjat szavaz meg minden alkalommal és a szegény osztály legkegyetlenebb elnyomója.

Döry Pál főispán: Egy ilyen tekintélyes bizottságot nincs joga önnök így elítélni. Felszólítom, hogy sértő kifejezéseit vonja vissza.

Achim L. András: Ez az én véleményem.

Döry Pál főispán: Az már más. A közgyűlés pedig Oláh Györgynek a 3 korona napidíjat megszázza.

Ezzel a gyűlés délután fél 7 óra körül véget ért. A gyűlés folytatását elnöklő főispán május 26-ára délelőtt 9 órára tűzte ki. Ez alkalommal a közgyűlés a tárgysorozat többi pontjait tárgyalta le és az állandó választmány javaslatait fogadta el. A közgyűlés a déli órákban ért véget.

HIREK.

Csillagsors.

Egy kóbor csillag fut át az égen, kigyul s elégyve lehull az éjbe... E csillag sorsa — úgy tetszik nekem — bus életemnek hű mása, képe.

Az éghez én is hogy közel jártam, vad lángra gyulltam izzóan égve; de színt kiégtem s üszökre váltam, lehullok sírom bus éjjelére...

Haraszthy Lajos.

Egy évet egy szemért.

Egy kávéházi botrány vége.

Érdekes törvényszéki tárgyalás.

Megirtuk azt a kávéházi botrányt annak idején, ami Békéscsabán a Korona-kávéházban játszódott le. A dolog úgy történt, hogy a Korona-kávéházban, ahova a helybeli gyalogezred altiszteji jártak, egy alkalommal ittas állapotban bevetődött Holi Mihály, Szántó István és Mikló Gyula.

Ez a három tagból álló társaság a kávéházban tovább ivott és a mulatozásnak az lett a vége, hogy ez a civiltársaság belekötött az ott időző altisztektebe, amiből verekedés lett és egy sörös-üveggel Hohli-rieger József őrmesternek kiveték a szemét.

Az ügyészség súlyos testisértés büntette miatt vádat emelt Holi, Szántó és Mikló ellen.

A törvényszéki tárgyalást május 25-én tartották meg ebben az ügyben Gyulán. A törvényszék elnöke Váradai Szakmáry Arisztid volt; szavazóbirák voltak Hubai Lajos és Tömörny Lajos törvényszéki bírák. A vádat dr. Konrád Ernő kir. ügyész képviselte.

Megjelentek Szántó István részéről dr. Salamon Károly ügyvédjelölt, Holi Mihály részéről dr. Márkus József védők, míg a harmadik vádlottnak, Mikló Gyulának nem volt ügyvédje.

A tárgyalás 11 órakor kezdődött és este 8 óráig tartott. Kihallgattak vagy 40 tanut. A tárgyaláson nagyszámu közönség vett részt.

A beidéztet tanuk közül Novák György, Andó György, Frankó Mihály, Hrvól János, Pirooska Mihály békéscsabai lakosok igazolták azt, hogy a sörös üveget Szántó István kisegítő fékező vágta a katonák közé és ez alkalommal sérült meg szemén Hohli-rieger József őrmester. A másik két vádlott Holi Mihály és Mikló Gyula a verekedés alkalmával egészen nyugodtan ültek.

Balog József pincér kihallgatása alkalmával, aki szintén a fentiek szerint vallott, érdekes eset adta elő magát. Mikor a tanut meg akarta a törvényszék esketni, Freiburger Mártonné, aki a hallgatók között foglalt helyet és akinek férje a Korona-kávéház tulajdonosa, felugrott helyéről és izgatott hangon odakiáltott a bírálkhoz:

— Az Istenért! Urak! Meg ne eskessék Balog Józsefet, mert vallomása nem igaz!

Mégis a kihallgatott fanuvallosások alapján, bár dr. Konrád Ernő királyi ügyész vádbeszédében többször kijelentette, hogy a verekedés kezdetében Holi Mihály volt a kezdő és ő vitte a legnagyobb szerepet is abban, Holi Mihályt és Mikló Gyulát a törvényszék felmentette, míg Szántó Istvánt egy évi börtönrre ítélte.

Az ügyész és Szántó István az ítéletet megfélebbzte.

Közművelődési bizottság.

Ambrus Sándor, Békésvármegye alispánja a hétfői törvényhatósági bizottság gyűlésen javaslatot tett — mint ahogy erről lapunk más helyén már meg is emlékeztünk — egy közművelődési bizottság létesítéséről, amelynek feladata volna a vármegyében szükséges kulturális célok érdekében hathatós mozgalom indítása és javaslatában az 1907. évi pótdófelesleget, ami körülbelül 1000 koronát tesz ki, ennek a bizottságnak rendelkezésére kívánja bocsájtani. A meggyűlés az alispán indítványát elfogadta és a bizottság meg is alakult. Elnöke lett Ambrus Sándor alispán, tagjai: Zöldi János, Mitschenbacher Gyula, Mezey Gyula, Münch Szilárd, Décsi Károly, Kohn Dávid, Ladics László, Dobby Lajos, Weisz Mór, Márki János, Dobay Ferenc, Lindenberger János, Tóth Árpád, Mikler Sándor, dr. Berkes Sándor, dr. Feldmann Ignác.

Kormányképviselők vármegyénkben az érettségi vizsgálatokon. A vallás- és közoktatásügyi miniszter vármegyénk középiskoláihoz érettségi kormányképviselőül a következőket küldötte ki: a csabaihoz Reichenhaller Kálmán budapesti állami főreáliskolai tanárt, a szarvasi ev. főgimnáziumhoz dr. Nagy Olivér kassai jogakadémiai tanárt s a békési ref. főgimnáziumhoz dr. Major Károly gyöngyösi áll. főgimn. tanárt.

Bérmálás. Orosházáról jelentik lapunknak, hogy Németh József róm. kath. főszentelt püspök ma délután érkezett Pusztaföldvára, ahol nagy ünnepséggel fogadták. A püspök holnap, szerdán bérmálni fog a községben.

A felsőbb leányiskola ünnepe. A békéscsabai állami felsőbb leányiskola május hó 24-én tartotta meg záróünnepélyét nagyszámu közönség jelenlétében. A kiváló gondnal összeállított program élvezetes dél-

előttöt szerzett a jelenvoltaknak. Az ünnepély fénypontja Váradai Antalnak „Az ezüst fátyol legendája” című melodráma volt, amelyet Donner Paulin IV. osztálybeli tanuló kiváló izléssel, tudással és érzéssel adott elő. Zongorán kísérte Irsa Ferenc a tőle megszokott precizitással. Szavaltak még: Horváth Irma I. oszt., Rosenthal Irma IV. oszt. és Szmuok Ottilia IV. oszt. tanulók. Az éneklés képzésére, úgy látszik, az állami felsőbb leányiskola szintén nagy gondot fordít, mert a legnehezebb énekdarabokat, a legfinomabb izlést is kielégítő ügyes előadásban hallottuk ezen az ünnepélyen. Igen szép volt Chwatal: Ünnepi symphoniája, amit a következő szereplők adtak elő: Szihelszky Irén, Polgár Elza VI. oszt., Galli Margit, Könyves Margit V., Belenta Mária, Fried Szeréna, Mees-Balogh Erzsébet, Ormai Aranka, Rosenthal Irma, Schopp Etel IV., Galli Lenke, Horváth Margit III., Polgár Edit, Wagner Ella II., Horváth Irma I. oszt. tanulók. Az ünnepély második része a jutalmak kiosztása volt, amely alkalommal a Reöck-féle 100 koronás, a Krésmarik-féle 400 koronás, a Polgári Kör 564 koronás Kossuth Lajos-féle, a 200 koronás Löwy Gizella-féle, az 1000 koronás Varságh Béla-féle és a 250 koronás Südy Erzsébet-féle alapítványok kamatai kerültek kiosztás alá. Jutalmat a következők kaptak: I. osztály: Pernecky Erzsébet, Szekeres Ilona, Kvasz Ilona, Kitka Judit, Mazan Mari. II. osztály: Gencsi Eugénia, Krammer Gabriella, Liker Erzsébet, Zahorán Mari, Zvarinyi Kornélia, Achim Pirooska, Matusik Ilona, Vánca Margit. III. osztály: Pernecky Julia, Szücs Gizella, Weisz Klára, Horváth Mari. IV. osztály: Engel Julia, Donner Katika, Szelecsényi Lujza, Szamek Ottilia, Rosenthal Irma. V. osztály: Steinberger Irén, Bainast Zaina. VI. osztály: Ormai Lenke, Petz Kornélia, Polgár Erzsébet. Az ünnepély Donner Lajos igazgató zárszavával ért véget.

A hű munkás jutalma. Füzesgyarmati tudósítónk jelenti, hogy Csánki Jenő főszolgabíró csütörtökön délután 3 órakor adja át azt a 100—100 korona jutalmat, amelylyel a földmívelésügyi miniszter Zsirus József és Csák Ferenc munkásokat kitüntette. Az átadás ünnepe igen impozánsnak ígérkezik.

Napközi otthon Gyulán. Azoknak a szegény iskolástanulók részére, akik a város szélső részein laknak és az iskolából való hazajárásuk sok nehézségekbe ütközik és egészségükre is káros befolyással van, Gyulán Napközi Otthon létesítettek. Az Otthon létesítésére szükséges összeget a gyulai intelligencia gyűjtés útján hozta össze. A hétfőn megtartott törvényhatósági ülés elhatározta, hogy 100 koronával hozzájárul az Otthon létesítésére szükséges összeghez.

Érettségi írásbeli vizsgálatok. A békéscsabai ev. Rudolf-főgimnáziumban a múlt héten, Szarvason pedig e héten folytak le az érettségi írásbeliek. Csabán 35-en, Szarvason pedig 38-an léptek e vizsgálatokra. Itt említjük meg, hogy e vizsgálatokat megelőző osztályvizsgálat a múlt szombaton fejeződött be Szarvason s a 40 vizsgázó közül ketten elbuktak.

Uj tennis-pálya Csabán. A Széchenyi-ligetben, ott, ahol azelőtt a hinták voltak, a város engedelmével új tennis-pálya készült. Az első játék ma este 6 órakor veszi kezdetét. A pálya létrehozásában nagy érdeme van Kéri József városi tisztviselőnek.

Közgyűlés. A magyarországi pénzüntézetek országos szövetségének békésmegyei körzete, — mint már megirtuk — május 28-án, csütörtökön a Kaszinó nagytermében lapunkban már közölt tárgysorozattal közgyűlést tart. Ez alkalommal még szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a gyűlésen a vendégeket és érdeklődőket szívesen látják.

A villám szele. Érdekes villámcsapás hírért kapjuk Ócsódról. A községhez tartozó tanyáján Murányi Bálint tanyásgazda mintegy 15 nap előtt éjjel menydörgésre és villámlásra ébredt. Kiment, hogy megnézzé, rendben van-e a jószág. Felesége csak várta-várta vissza és később kiment utána. A konyhaajtó tárva-nyitva volt, az ajtófélfá pedig végig volt hasadva, egészen fekete volt, Murányi Bálint meg a konyhában hanyatt fektűt. Az asszony segítségért ment és a férjét az ágyba fektette. Murányi Bálint egy héttig nem tudott megszólalni. Később elmondotta, hogy midőn a konyhaajtót kinyitotta, a villám becsapott a kéményen, kicsapta az ajtót a kezéből, fején a hajának egy részét lesurollta, inge nyakán beszaladt, jobb oldalán végig futott, a lábán levő papucsának sarkát leégette, nyakán és jobb oldalán végig elszenesedést okozott. A nyakon levő égési seb nyoma örökké meglátszik. Murányit egy hét mulva vették gyógykezelés alá és meggyógyult.

Nász. Adám Pál, szegedi kereskedő vasárnap délután 4 órakor vezeti oltárhoz a csabai izr. templomban Kulpin Jakab tekintélyes kereskedő leányát, Ilonkát. — Gál István, csabai iparos leányának, Mariskának hétfőn délután 5 órakor esküdtött örök hűséget a ref. imaházban, a főgimnáziumi tornacsarnokban, Rabatin Dezső, dévaványai vasöntőde tulajdonos.

Eljegyzések. Dr. Adler Miksa orosházai gyógyszerész vasárnap tartotta eljegyzését Löbl Leona urleánnyal Oszvácon. — Ujhelyi Sándor pusztajvárosi nagyberlő jegyet váltott Braun Fülöp kisjenői fakereskedő leányával, Irénnel. — Künstler Dezső orosházai kereskedő eljegyezte Süsz Ilonkát Makórol. — Supkégel Emil szentetornyai kántortanító, m. kir. postamester, eljegyezte Gabnai Mariskát Orosházáról.

Hangverseny. Több ízben volt alkalmunk hírt adni a csabai magán-tisztviselők és kereskedőifjak egyesületének hangversenyéről. A rendezőség által tegnap kibocsátott műsor igazolja, hogy a most szombaton tartandó hangverseny igazi művészi színvonalon áll. Különös érdeklődés nyilvánul a közönség minden rétegében az esti hangversenyt megelőző délutáni ingyenes előadás iránt is, amikor dr. Farkas Pál a Magyar Társadalom tudományi Társaság titkára a városháza nagytermében szabad-előadást fog tartani. — Az esti hangverseny műsora a következő:

I. rész.

1. Wagner Lohengrin (Liszt átírat) zongorán előadja Gyöngyössy Gusztáv zene-dei igazgató.

2. a) A liliputi primadonna; b) Dal a második B. osztályról; c) Cake-Walke tánc, éneklő és táncolja Lakos Vilma, a Király színház 7 éves primadonnája.

3. Népdalok, cigányzene kísérettel, éneklő dr. Major Simon.

4. a) A vén kocsis dala (Tarnaytól); b) A nevelő; c) A csavargó; d) A kőbarát, előadja Nyáray Antal, a Vigopera tagja.

II. rész.

1. Modern költőkől előad: Szemere Viola.

2. a) Tarantella-tánc; b) Tűz-couplet; c) Taps-couplet, éneklő és táncolja Lakos Vilma, a Király színház 7 éves primadonnája.

3. Nép dalok, cigányzene kísérettel éneklí dr. Major Simon.

4. a) A Lloyd fiú; b) Az ágyam; c) A koldus herceg; d) A vén bitang, előadja Nyáray Antal, a Vigopera tagja.

A zongorakíséretet Irsa Ferenc zongora-tanár volt szíves elvállalni.

— Megint egy öngyilkosság.

Ebben a hónapban ugyancsak sok dolga akadt a rendőrségnek. Alig múlt el nap, hogy egy-egy öngyilkosság vagy baleset ne történt volna. Tegnap este is egy virágzó, szép 16 éves leány akart az élettől megválni. Tóth Margit békési születésű szobaleány, aki hasonló minőségben Bogár Dániel békéscsabai földbirtokosnál már hosszabb idő óta volt alkalmazva, revolverrel öngyilkossági kísérletet követett el. A rendőrség a helyszínen megjelent és dr. Reisz Miksa községi főorvos megállapította, hogy a golyó csak könnyebb sérülést okozott, mert a felső bordáról visszapatlant. A sérültet a kórházba szállították. A leány tettének elkövetése előtt levelet írt, amelyben megírta, hogy az életét meguntta és meg akar válni attól és hogy hosszabb ideig betegeskedett. Karja, háta a sok dologtól nagyon fáj és ezeket a fájdalmakat nem képes elviselni. Egyben bocsánatot kér gazdájától, hogy revolvert elvette és használni merte. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a leány ideges és hisztérikus és valószínűleg hisztérikus rohamaiban követte el megdöbbenéssel tettét.

— **Színházi hírek.** A *gyulai Erkel-színház* kapui nemsokára ismét fölülnek: Erdélyi Miklós, a nagyváradi Szigligeti-színház igazgatója, május 31-én kezdi meg hat hétre tervezett előadásait, s Lehár Ferencnek „Három feleség” című operettjével fog bemutatkozni. A 40 előadásra szóló bérlet ügyében a helyettes-igazgatóval, Tóth Elekkel lehet érintkezni. Ugy halljuk, hogy a gyulaiak nagyérdeműséggel várják a jó erőkből álló társulatot, s az igazgatónak sok zúfolt házra lehet reménye. — A *szarvasi nyári színházat* ismét dr. Farkas Ferenc szabadkai igazgatónak adta át a község előjárósága. Értesülésünk szerint a szini évad augusztus 24-én kezdődik és szept. 30-ig tart. A színház igazgató 8 nap alatt tartozik bemutatni a társulat tagjainak névsorát a színházi bizottság előtt. — *Gyomán Molnár László* szintársulata játszik sikerrel. — *Füzegymarton* tegnap kezdte meg Fekete Miksa színház igazgató társulata hat hétre terjedő előadásait. A társulat 20 tagból áll.

— **Baleset Gyomán.** Oláh Lajosnak most épülő téglagyárában baleset történt tegnap, amikor is 5-6 leány a hivatalos orvosi jelentés szerint jelentéktelenül megsebesült. A vizsgálatot megindították a tekintetben, kit terhel a felelősség a szerencsétlenség miatt.

— **A rokkant munkások nyugdíjgyűlése Oroszházán.** Mult vasárnap alakult meg a rokkant munkások nyugdíjgyűlésének 200-ik fiókja Oroszházán Pető Sándornak, a központ titkárnak és kiküldöttének jelenlétében. A tisztikart a következőképpen állították össze: elnök Fabriczi Pál tanító, alelnök Szabó Sándor, jegyző Kürti Lajos, pénztáros Mitelholzer Károly, ellenőrök Wirth Lajos, Reisz Emánuel és Csizsár Béla.

— **A torkosság áldozata.** Vida Szűcs Sándor békéscsabai szabómester Sándor nevű 11 éves fia, amikor szülei nem voltak odahaza, a kamarába lopódzott és ott a befőttes polcon egy befőttes üvegben valami sziruppszerű sárgás folyadékot látott. Azt hitte, hogy befőtt lesz, pedig az üvegben szóda volt, ami a mult heti mosásból maradt meg. A fiatal gyereket súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, ahol ellenméreg és gyomormosás segítségével az életnek megmentették. Állapota igen súlyos, úgy hogy hosszabb orvosi kezelésre lesz szüksége, míg teljesen fel nem épül.

— **Népiünnep.** Az orosházi szanatórium-egyesület bizottsága vasárnap népiünnepet tartott, amelyen óriási közönség volt jelen. Az ujság ingerével hatott a közönségre, hogy egész délután a szegedi honvédek sétahangversenyt tartott és este, a népiünnep után rendezett táncvigalmon is a játszott felváltva az orosházi első cigányzenekarral.

— **A multság erkölcsileg és anyagilag fényesen sikerült.**

— **A férj merénylete.** Deák János szarvasi napszámos egy idő óta rossz viszonyban élt a feleségével, ki emiatt megindította a válópórt s kétrédbeli feljelentést is tett ellene sikasztás és súlyos testisértes miatt. Az elkeseredett ember felkereste tőle elváltan élő feleségét, kérte, menjen vissza hozzá s mikor az asszony hajthatatlannak mutatkozott, kétszer rálőtt revolveréből. Az asszony a lövés után összerogyott, az elkeseredett férj pedig hazament s miután levelet írt, melyben arra kéri a főszolgabíró, temettesse egyútvéle feleségével, fölalkasztotta magát. A szerencsétlen ember kívánsága azonban nem teljesíthető, mert az asszony nem halt meg, amennyiben homlokcsontjában a golyó megakadt s az orvosoknál sikerült azt eltávolítani. Könnyű sebéből mihamar föl fog gyógyulni.

— **Kifogott hullá.** Egy szerencsétlen félkegyelmű ember, Szabó Gergelynek szomorú pusztulását jelentő Gyomárról tudósítunk. Nem tiszta pillanatában nekiment a Körösnek, mely elsodorta, magával ragadta. Holttestét tegnap fogták ki a Körösből.

— **Vörösmarty szobrának leleplezése.** Óriási s lelkes tömeg jelenlétében folyt le a Szózat halhatatlan költője szobrának leleplezése vasárnap délelőtt a fővárosban. Az ünnepen József főherceg képviselte a királyt s hazafias beszédben köszönte meg üdvözlését; rajta kívül voltak a kormány tagjai, a főrendiház, a képviselőház, akadémia, továbbá számtalan egyesület és testület kiküldöttei. Az ünnepi beszédet Rákosi Jenő mondta s mély hatást gyakorolt gyönyörű szavaival a jelenlévőkre. A szobrot ékes beszéd kíséretében Bárczy István polgármester vette át. Itt említjük meg, hogy a Tudományos Akadémia tegnapelőtt tartott összes ülésén Berzeviczy Albert elnök emlékezett meg tartalmas beszédben a nagy költőről, akit egykor az Akadémia tagjai közé számított.

— **A vármegye jótékonyasága.** A hétfőn megtartott törvényhatósági bizottsági ülésen özv. Jancsovics Péterné és özv. Somogyi Ákosné részére 440 korona kegydíjat szavazott meg a megyebizottság. Ugyanekkor segélyben részesültek: Oláh Györgyné 250 korona, Tóth Kálmán 100 korona, Bálint Ferenc 100 korona, Hegedűs János 80 korona, Hölczler Kálmán 40 korona és Papp István 30 korona erejéig.

— **Súlyos baleset.** Gáspár György, Dérczy Péter bérese Szarvason, szombaton sarjut gyűjtött. Eközben a kocsinál levő lovak megvadultak s oly szerencsétlenül rugdosták meg a szegény embert, hogy balkarját s jobb lábát két helyen is eltörték. A súlyosan sebesült bérest szállították a kórházba s most ott ápolják.

— **Uj postafüggetlenség.** A nagyváradi m. kir. posta- és távirdeigazgatóságától kapott értesülésünk szerint vármegyénkben, Dobozmgyer-pusztán, Dobozmgyer elnevezéssel f. évi június 1-én postai ügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpóstaí küldemények, továbbá a belföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba (Bosznia és Hercegovina) és Németországba szóló, 1000 korona értékű meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, leadásával és utalvány s postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva. *Kézbesítési* köre egyedül Dobozmgyer-pusztára terjed ki. A postafüggetlenség ellenőrzés és felügyelet tekintetében a békéscsabai postahivatalhoz tartozik s összeköttetését a Dobozmgyerről Békéscsabára és vissza naponként egyszer közlekedő „gyalogküldönc-járat” fogja szolgáltatni.

— **Uj gazdasági tudósító.** A gazdasági tudósítói tiszteről lemondott Bakay Géza helyére, a földmívelésügyi miniszter a szarvasi járásra nézve, a gazdasági tudósítói tiszttel Papp István ármentesítő társulati mérnököt bizta meg.

— **Szabómunkások mulatsága.** A magyarországi szabómunkások és munkások békéscsabai szakcsoportja 1908. évi június hó 8-án, azaz Pünkösd másodiknapján, a Széchenyi-ligetben, konfetti-, szerpentin- és világpostával egybekötött délutáni népiünnepélyt; este a pavillonban Karácsonyi János zenekarának közreműködése mellett, könyvtára javára, zártkörű táncvigalmat rendez.

— **Apa és fia.** A történet egy méltóságos urnak a fiáról szól. A méltóságos ur fia az egyetemet látogatja s költi az apja pénzét. S miután nagyobb buzgalommal költi a pénzt, mint az egyetemet látogatja, az apja egy szép napon meguntta a dolgot. Beszűntette a pénzt s felszólította az ifjút, hogy kizárólag az egyetem látogatására szorítkozzék.

A fiu, persze, nehezen nyugodott meg ebben. Folyton pénzért zaklatta a méltóságot. Annyira, hogy utóbb már követelőleg lépett fel s olyanokat hangoztatott, hogy embertelen az az apa, aki nem ad pénzt a fiának.

Az öreg ur egy ideig tűrte ezt. Aztán egyszer kitört, ahogy maga mesélte a mi nap egy társaságban.

Bejött hozzá dult arccal a fiu.

— Mit akarsz? — kérdezte tőle.

A gyerek nem felelt, csak rettenetes szigorú arccal nézett az apjára. Az öreg atyai hangon mondta erre:

— Nézd, fiam, te az utóbbi időben megállsz így előttem, sötétben, támadólag, mint valami rabló, aki az erdőben megállítja a gazdag kalmárt. Így van?

— Így.

— Hát én elfogadom ezt a pózt. Jó. Én vagyok a gazdag bankár és te vagy a rabló. Te megfogsz az erdőben és így kiáltasz rám: *Pénzt vagy életet!* És én felelek erre.

— Mit?

— Azt, hogy: „ha már muszáj választani a kettő közt, én már rég választottam. Nem a pénzt. *Pénzt nem adok.* Életet pedig már adtam.”

— **Elmarad az „inspicirung”.** Voltaképpen szemlének kellene mondanunk, de mi magyarok is jobban ismerjük az „inspicirung” néven. A nagy tavaszi hadiszemle ez a német szó, amikor a legénység közül bárki, ha panasza, kérése, bármilyen óhaj-tása volt, egyszerűen kiléphetett a sorból s előadhatta szíve vágyát. Nem kellett bevárnia a rendesnek mondott, de voltaképpen csak hosszadalmas szolgálati utat. Most aztán ennek a tavaszi inspicirungnek vége. A közös hadügyminiszter rendelte el, hogy vége legyen. Azt mondja ezt ki-

mondó rendeletében, hogy az a bizonyos rövid uton való panaszkodás, kérés úgy is haszontalan volt, mert a panasz vagy kérés mégis csak a maga rendes útján ment, úgy hogy a tavaszi csapatszemlék, melyeknek pedig ez volt a főcéljuk, teljesen feleslegesek.

— **Nobody.** Nobody az senki, és mégis mindenki. A mindentudó, mindenre képes detektívzení fogalma, az a Nobody, a melynek kalandjait egy jónevű és nagy tudású német író, Kraft Róbert írta meg és a mely elsőrangú magyar írók fordításában most jelenik meg magyarul. A mióta Conan Doyle nyomozni küldte az ő Holmesét, azóta a realisztikus irány, a verista-irodalom meg lett termékenyítve és megszületett az újfajta bűnügyi regény. A szórakozásból olvasó nem akar mást olvasni és mert az olcsót is keresi az izgalmas mellett, ez az újfajta bűnügyi regény hamarosan a ponyvába került, fércmunkák követték egymást és rengeteg azon kiadások száma, amelyek a régi Tatár Péter és hasonló Buczászky-féle ponyvánál is jóval alábbvalók. Valósággal jóleső érzés fogja el az embert, ha ezen a téren tisztességet és jót talál. Mert a Nobody az a Sherlock Holmesnél is nagyobb kutatózení, történetei kalandosak, izgatók, de sohasem süllyednek le az irodalmi színvonal alá. Nobody bejárja az egész világot, belenéz és betekintést enged az orosz nihilisták, az amerikai anarkisták titkaiba, belevilágít az egész világ bűnözőinek életébe, de néprajzi szempontból is érdekes munkát nyújt, mely emellett tanulmányos és könnyed stílusánál fogva mulatságos is. Végül olcsó. Egy füzet ára 30 fillér. És minden füzet egy teljes nagy bűnügyi regényt képez. Kétségtelen, hogy Nobody mellett a ponyva-irodalom most már nem fog érvényesülhetni. Dicséretet érdemel még a mű kiadója, Vass József, aki anyagi áldozatot nem kimélve, létre hozta a munka magyar kiadását.

— **Elveszett szombaton, e hónap 16-án a csabai hetipiac alkalmával egy briliáns fülbevaló; kéri a becsületes megtaláló, hogy azt igen dúis jutalom mellett a főbiztosi hivatalba vigye, ahol a jutalmat is átveheti az illető.**

— **Milyen legyen a jó reklám?** Érdekes könyv jelent meg a reklámról. A könyv címe: A reklám pszichológiája. A legfőbb tétele az, hogy a hirdetésnek legalább is tiszter egymásután kell ugyanazon a helyen megjelenni. Csak akkor van megfelelő eredménye. Első ízben az olvasó meg sem látja; másodszor már meglátja, de nem olvassa el; harmadszor elolvassa; negyedszer tudakozódik a hirdetés dolog ára felől; ötödször megjegyzi a címet; hatodszor megmondja a feleségének; hetedszer fölteszi magában, hogy meg fogja venni; nyolcadszor megveszi; kilencedszer elmondja a barátainak; a tizedik hirdetést pedig ezek a barátok megmutatják feleségeiknek. Ha tiszteri hirdetés ilyen eredménnyel jár, képzelhető, hogy mekkora sikere lehet husz-harminc hirdetésnek.

— **Orbán napja és az időjárás.** Ma volt a hátul kullogó fagyos szentnek, Orbánnak a napja, de valamint elődei nem hoztak fagyot és veszedelmet a vetésekre, azonképen tisztességesen viselkedett Orbán is, sőt a reggeli órákban még örömet is szerzett, mert amire gazdáink már olyan régóta várnak, elkezdett lassan permetezni az eső. Sajnos, ez a permetezés csak na-

gyon rövid igeig tartott s még az utca porát sem tudta elverni egészen, nemhogy a szomszjas földet megáztatta volna.

— **Tüdőbajos gyermekek** gyógykezelését felelte megnehezítette az orvosnak az a körülmény, hogy a tudomány eddigelé nem rendelkezett oly gyógyhatású szerrel, amelyet gyermeknek adhattak volna. Az utálatos creosot-preparatumok, melyeket felnőttek is csak nagy megerőltetéssel vesznek, gyermekeknek nem használhatók. A „Sirolin-Roche“ bevezetésével azonban már itt is alaposan segítettek. A „Sirolin-Roche“ a gyógytárakban kapható, jó szagú és kellemes ízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és megemésztenek. Ezen szer gyógyhatása számos előkelő gyermekorvos nyilatkozata szerint minden kétségen felül áll. A lesóványodott, sápadt kicsinyek már rövid használat után jó étvágyat és piros pozsgás arcszínt kapnak. Minden gyógyszerárban kapható.

Rözeletünk.

Jól megmondta Arany János, hogy vásár az élet s a földnek lakosa egymást ugyancsak üzi, tapossa. A legtöbb ember azon van, hogy „jó vásárt csináljon“, s azzal aztán nem törődik, vajjon az ő érvényesülése nem árt-e számos embertársának, vajjon mások kára nélkül nem bírt volna-e boldogulni, s végül, vajjon nem foszt-e meg a maga törtetésével idősebbeket, érdemesebbeket, arravalóbbakat az érvényesülés lehetőségétől, a munkának kedvétől.

Az önszeretet, az érvényesülni akarás természetes ösztöne az emberi léleknek. Az ösztönt azonban nem lehet szabadjára engednünk, mert hiszen akkor lehetetlen volna a társadalmi együttélés. Már pedig az embernek, a társadalom tagjának, mindig szembe előtt kell tartania azt, hogy neki kötelessége a társadalmi, nemzeti együttélés lehetőségét ápolnia, előmozdítani. Éppen ezért tartózkodnia kell oly eszközök használatától — a maga érdekében való használatától is — s amelyek a békés együttélést ok nélkül zavarják s azoknak működését, akik már hivatásuknál fogva is a köz érdekében dolgoznak, folytonosan akadályozzák.

Közéletünknek ilyen rettenetes fegyvere a gyanusítás, a rágalom. Olykor méregcsepp ez, mely elrontja ételünk-italunk ízét; olykor a Szahara homokja, mellyel menthetetlenül tele szóródik szemünk, szánk; máskor nyíl, mely rejtkehelyről szállva ejt sebet rajtunk; majd meg tompa ütést mér dolgozó kezünkre... Hogy mért termeli közéletünk oly szeretettel, az okokra bevezető sorainkban mutattunk rá; de vannak bizonyára feles számban ezenkívül is forrásai, amelyekből táplálkozik.

Nagyon sok embernek *egyéni* vagy *családi* életét tette tönkre a gyanusítás, a rágalom, s nagyon sokat visszatart attól ma is, hogy a köz — egy-egy kisebb kör vagy a haza — érdekében munkálkodjanak. Ha az önzetlen munka ilyen szurós babért terem, mért tegye ki magát az ember a meghurcoltatásnak, amikor egyébként — félrevonulva — nyugodtan élhet s távol tartja magát a keserű pohártól. S ezek elhatározásán nincs mit csodálkoznunk!

Vannak azonban olyanok, *akiket hivatásuk a nyilvánosság elé szólít,*

akik tehát nem vághatják el az utját a gyanusításnak, rágalomnak azzal, hogy hátat fordítsanak a köztevékenységnek. Ott kell maradniok, mert különben állásuktól, kenyerüktől *kellene* megválniok. Nagyon rosszul cselekszenek azok, *akik közhivatalokban lévőket* minden igaz ok nélkül folyton a pellengérré akarnak állítani. Mindenekelőtt *meingatják* a hiszékenyekben az ily férfiak iránti *bizalmat*; folyton gáncsot vetnek tevékenységünkhöz; *nem engedik* szabadon — nemis értelemben véve a szót — kifejtieni lelki energiájukat mindnyájunknak — a köznek — javára. Az ok nélkül való gyanusításnak, rágalomnak nemcsak ilyen következményei vannak. A folyton kipellengérezett *elveszti munkakedvét*, fásult lesz s bár különben pontosan elvégzi teendőit, nem sző tovább terveket arról, miként lehetne szorosabb hivatalos kötelességein kívül is polgártársai javára dolgoznia. Ha ólmot kötünk a madár szárnyára, nem bír repülni: a gyanusítás, a rágalom is lenyűgözi az emberi lélek szárnyát s megakadályozza abban, hogy az *ihletett* munka régióiba emelkedjék. Ritka az olyan „bene praeparatum pectus“ (jól fölvérezett szív), melyről azok a mérges nyilak minden hatás nélkül visszapattannának; ha nem is férközik a méreg hozzájuk, a legtöbbnek keble már az ütés miatt is sajog sokáig...

Sokan mondjuk: nem jól van ez így, de orvosságot a baj ellen nem bír találni a társadalom. Talán meghozza az idő, talán a jövőendő nemzedék más lesz, ha a *családban s az iskolában* — a legalacsonyabbtól a legmagasabbig — rákapatjuk a fejlődő ifju lelkeket a gyanusítás, rágalomzás *megutálására* s előttük soha nem adunk pardont az ilyenek elkövetőjének. De addig nem szabad kételkednünk s ideje volna, hogy a jobbjézűsük összeállanának s keresnek az utat-módot arra, hogyan lehetne rövidesen szárnyát szegni a gyanusításnak és rágalomzásnak. Talán mi is keresünk még alkalmat, hogy e kérdésre visszatérjünk e lapok hasábjain.

Gyanus baleset.

Egy örült szerencsétlensége.

Nem forog-e fenn büntény?

Békésről egy szerencsétlenül járt hatvankét éves örült embert szállítottak be a csabai kórházba. Jobb lábására és balkarja teljesen össze van törve. Valószínű, hogy lábát és karját le kell fűrészelni, mert sérülései olyan súlyosak, hogy másképp talán az életnek meg sem tartható a szerencsétlen ember.

Kovács Gábornak hívják ezt az összetört, magával fehetetlen halandót, aki hosszú idő óta elmebajos és kórházi betegágyán csak érthetetlen szavakat mormog, de sem sérüléseire, sem pedig más körülményekre kihallgatni nem lehet, úgy, hogy még az sem állapítható meg, hogy beszélőképességét is

nem-e a napokban ért baleset következtében vesztette el.

A szerencsétlen ember balesetének okai és körülményei kiderítése tárgyában vezetett nyomozás csak a bizonytalanságban tapogatózik, mert pontosan megállapítani ezideig még nem lehet, hogy a veszedelmes sérülés baleset következménye, vagy pedig büntény eredménye-e?

Kovács Gábor már régóta elmebeteg, azonban környezetére és a közre nem volt veszedelmes. Napokat elült csendesen, nyugodtan, azonban ha az éjszaka bekövetkezett: csakis úgy lehetett a házban tartani, ha valahova elzárták, mert ha ezt az óvintézkedést nem tették meg, a szegény örült kiszökött, bebarangolta a határt és sokszor a negyedik községben sikerült őt elfogni.

Felesége ezért minden este egy kamarába zárta a szegény bolondot, aki az éjszakát egyedül töltötte, dühöngve az üres kamarában.

Vasárnap este szintén bekerült az öreg Kovács szomorú tömlőcébe. Felesége azonban mélyebben aludt és reggel, mikor férje börtönének ajtaját megnyitotta, ott találta az urát eszméletlenül elterülve az ajtó előtt vértócsában. Bal karja és jobb lába iszonyuan el volt csonkítva és törve, mellette pedig több fadarab feküdt.

Kovács Gáborné orvosért szaladt és a szerencsétlen sebesültet a békési menházba szállították. Minthogy azonban a békési menház a szükséges bonc- és ápolóeszközökkel nem rendelkezik, beküldték a csabai kórházba, ahol rögtön ápolás alá vették.

Hogy a vizsgálat megindult-e Kovács Gábor gyanusnak látszó balesetében vagy sem, nem tudjuk. De ha megindult is, mindenesetre ajánlatos lenne, ha a nyomozást vezető hatóság szigorú vizsgálatot indítana és a következő kérdéseket tisztázná:

Orvosi szakértők meghallgatása után megállapítandó lenne, hogy olyan esés előfordulhat-e, illetve, hogy az emberi test esés következtében kerülhet-e olyan helyzetbe, hogy egyszerre a bal kar és a jobb láb csontjai törnek össze.

Megállapítandó lenne, hogy abban a kamarában, ahová ezt a szerencsétlen embert bezárták, volt-e létra, vagy más valami olyan hely, ahonnan az esés ilyen súlyos következményekkel járhat.

Ha van ilyen hely, megállapítandó lenne az eszméletlen ember fekvési helyétől annak a helynek a távolsága, ahonnan az esés történhetett.

Megállapítandó lenne még a Kovács Gábor körül fekvő fadarabok eredete és mineműsége is. Nevezetesen a mellette talált fadarabok olyanok voltak-e, hogy azokkal emberen ilyen súlyos testi sérülést okozni lehetett-e vagy sem, vagy pedig az, hogy a mellette fekvő fadarabok nem-e egy hatalmasabb dorong foszlányait képezi-e?

Ezek megvilágítása után mondhatunk csak határozott véleményt, hogy tényleg baleset forog-e fenn, vagy pedig büntény áldozata volt Kovács Gábor?

Mert ha büntény forog fenn, a tettes nagyon könnyen hozzáférhetett és nagyon könnyen távozhattott el áldozatától, mert hisz az ajtó kívülről volt becsukva.

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: Teleký Sándor Dr. Ursziny János

Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség“ könyvnyomdájában, Békéscsabán.

Lapunk nyomdájában egy fiú TANULÓUL azonnal felvétetik.

I-ső rendü uradalmi hizlalt szopós

bárányhús kilója 56 krajcár.

Naponta kapható

Weisz Mihály húscsarnokában Békéscsabán.

Köszön ✂ Klár!

■ Belföldi és porosz köszén, ■
■ bihari és dorogi mész ■

waggonszámra megrendelhető

Klár Andor kereskedelmi és bankirodájában DEBRECZEN, Miklós-u. 23.

Olcsó árak. — Pontos szállítás. — Kivánatra részletes ajánlat.

Bankosztály: Törlesztéses, kötvény- és váltókölcsonök, tárcahitel kereskedőknek és gyárosoknak, gazdáknak személyi hitel.

TELEFON: 445. SZ.

TELEFON: 445. SZ.

Nagy pünkösdi vásár!

Tisztelettel értesitem Békéscsaba és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy raktárom tulhalmozottsága miatt

NAGY PÜNKÖSDI VÁSÁRT

rendezek s feltűnő olcsó áron

árusítom az összes férfi-, női- és gyermekcipők, női és férfi nyakkendők, női- és férfi gallérok, kézelők, ingek, divatos kalapok, keztyűk,

fűzők, női bluzok, harisnyák, napernyők, kézi- és utazó táskák, bőrdöngők, gyermekkocsik s e helyen fel nem sorolt összes árukat.

Feltűnő olcsó árak!

Kérem a nagyérdemű közönséget raktárom megtekintésére.

BLAU BÉLA divatárú - kereskedő Békéscsaba, Kossuth-szoborral szemben.

Lilinger István és Társa

Békéscsabán, Vasut-utca, a Berbekucz szijgyártó mellett.

A tavaszi és nyári idényre ajánlják a lelegegásabb szabásu sikkes

férfi-, női- és gyermekcipő-üzletüket,

akik a legrövidebb idő alatt minden e szakmába vágó munkát gyorsan, pontosan és jutányosan készítenek.

Raktáron vannak:

Cipőkrémek díszdobozban 12 darab 3 korona.

Valódi angol gummisarkok.

A legtartósabb angol cipőfűzők.

„Togó” fájdalomnélküli tyukszemirtó! 20 fillér.

„Sudin” lábizzadási ellen biztosan ható szer.

Vidéki munkákra különös gondot fordítunk.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőzöttet izléses munkánk jóságáról.

Szíves pártfogást kérnek

Lilinger István és Társa

Békéscsaba, Vasut-utca, a Berbekucz szijgyártó mellett.

Egy tanonc fizetéssel felvétetik

Fényképkülönlegességek Nagyítások Festmények

művészi kidolgozásban

BÉKÉSCSABA

Ő Fensége József főherceg udvari fényképésznél

Békéscsabán, a katolikus templommal szemben.

Az intelligens közönség figyelmébe!

Aki szép, elegáns, izléses és modern

tapétázást, mázolás, cim- és szobafestést

őhajt lakásában vagy házában: forduljon bizalommal alulírottakhoz, akik elsőrangú szakiskolákban sajátítva el szakmájukat, az ország nagyobb városaiban és Budapesten szerzett tapasztalatokra hivatkozással, minden e szakba vágó munkákat gyorsan, pontosan és jutányos áron vállalnak helyben és vidéken is.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

CSÁNYI és NAGYMIHÁLY
Békéscsaba, Lepény-utca 762.

Uradalmak és uradalmi főtisztok figyelmébe!

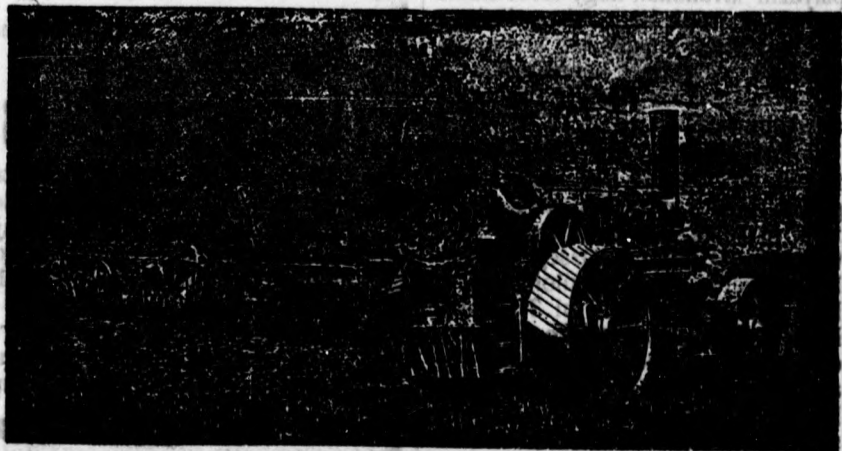
Uradalmak és uradalmi főtisztok figyelmébe!

Szállodások, vendéglősök, hávéháztulajdonosok figyelmébe!

Szegfü Rudolf gazdasági gépraktára

Békéscsaba, Buzapiac.

Ajánlja a legkittünőbb gyártmányú mezőgazdasági gépeket.

Bächer és Melichár elismert mezőgazdasági gépgyáranak békésvármegyei kizárólagos képviselője. Földeknek gőzekével való felszántását a legjutányosabb árban eivállalja saját gőzekéjével. Óriási pénz- és időmegtakarítás a gazdáknak, kik földjüket gőzekével szántatják.

Johnston-féle aratógépek békésvármegyei főügynöksége

Tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a

Weisz Miksa-féle

Női-divatszalon

saját vezetésem alatt folytatom.

Ugy francia, mint angol toilleket a legutolsó divat szerint jutányos áron készítek.

A t. hölgyközönség szives pártfogását kéri

tisztelettel

RESSELMANN ALADÁR

nőiszabó BÉKÉSCSABÁN,
Csirkepiac, Kocziszky-féle ház.

Ingatlan-eladás.

Zahoran György tulajdonát képező volt Szeberényi-féle

78 okta föld

mely közvetlen a város mellett fekszik, igen kedvező fizetési feltételek mellett

bármely kis parcellákban is

eladó.

Értekezhetni dr. Ursziny János ügyvéd ur irodájában Békéscsabán.

2624—1908.

Pályázati hirdetmény.

A Kőrösladány községnél megüresedett egyik

községi orvosi állásra

pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni kívánókat, hogy orvostudori oklevéllel, szolgálati bizonyítvánnyal s születési anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérvényeiket a folyó évi június hó 7-ig bezárólag adják be hozzám.

Az állás javadalma: 1200 korona fizetés, 400 korona lakáspénz. Látogatási díjak: az orvos lakásán 40 fillér, a beteg lakásán a község belföldi területén 80 fillér, a község külterületén fuvaron kívül 4 kilométerig 2 korona, 4 kilométeren túl 3 korona. Éjjel e díjak kétszerese. Foghuzásért, érvágásért, orvosi bizonyítvány kiállításáért 1—1 korona, látogatásért hönnyű testisértés esetén 2 korona, súlyos testisértés esetén 6 korona.

A halottkémlés s a szegények gyógykezelése ingyen teljesítendő.
A község lakosainak száma: 7134 lélek.

Szeghaim, 1908 május 16.

Csánki Jenő
főszolgabíró.

Uj női divataruház!**ALEXANDER TESTVÉREK**
BÉKÉSCSABA, Vasut-utca, Vidovszky-ház.

Tisztelettel van szerencsénk a hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy az általunk átvett Propper-féle divatüzletet nagyrészt kiárusítottuk és azt

a divat legszebb újdonságaival egész ujonnan berendezve

ALEXANDER TESTVÉREK CÉG ALATT

tovább vezetjük. Raktáron tartunk: Legujabb divatu és elismert legjobb gyártmányu

női ruhakelméket, selymeket, vászon, chiffon és különféle damaszt-árakat, ágy- és asztalkészleteket, szőnyeg, függöny, paplan- és ágybetéteket, különféle ruhadiszeket, a női szabó-sághoz szükséges összes kellékeket

s minden e szakmába vágó cikket. Midőn a t. vevőközönség nagybecsű pártfogását kérjük, biztosítjuk a legjutányosabb árakról, előzetes és lelkiismeretes kiszolgálásról,

maradunk kiváló tisztelettel

Alexander Testvérek.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Menyasszonyi kelengyék a legdiszesebb kivitelig.

Mintákat kívánatra bérmentve küldünk.

Eladó birtok.

Liker Jánosné, Zahoran Mária tulajdonát képező és pedig a csabai határban, furisi határrészben fekvő

35 kis hold föld

és a békési határban

• Kondoros mellett levő •

144 kis hold föld

egészben vagy apróbb parcellákban **ELADÓ**

Értekezhetni dr. Ursziny János ügyvédi irodájában Békéscsabán

vagy birtokosnővel Békéscsabán
• • 2102. házszám alatt. • •

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes férőruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
olegondó, csak	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K-ért, szintúgy felöltőszövetet, turistalódat, selyemkamarnt atb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégtől, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

2726—908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegye békéscsabai járáshoz tartozó Ujkigyós községében lemondás folytán megüresedett 1300 korona fizetéssel javadalmazott az adóügyekek kezelésének ellátására

aljegyzői címmel

(adóügyi segédjegyzői)

valamint az ennek betöltése folytán netán megüresedő az állami kiegészítéssel évi 1000 korona és természetbeni egy szobából álló lakás, fűtés és világítással javadalmazott segédjegyzői állásokra

pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §., illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ban körülírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket hozzám folyó évi június hó 10-ik napjáig nyújtsák be, mert a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét a pályázati kérvények beérkezése után fogom megállapítani.

Békéscsabán, 1908 május 14-én.

Seiler,
főszolgabíró.

Mielőtt személy-, jel-zálog- vagy építési KÖLCSÖN iránt intézkednék kérem álljani a MELLER L. EGYED BUDAPEST IX. Lóval-utca 7. Telefon-jellegűben 46—31.

Csanádapácán 30 kat. hold legkitünőbb szántóföld

belsősséggel csekély készízetés mellett
Értekezhetni dr. Ursziny János
eladó. ur ügyvédi irodájában Csabán.

REIN JENŐ festék- és kefe-üzlete
BÉKÉSCSABA, Vasut-utca, Molnár-ház.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint kizárólagos

festék-, ecset- és kefeáru-üzletemet

ismét megnyitottam és raktárom tulhalmozottsága miatt igen jutányosan árusítok mindenféle festék- és kefe-áru. Kiválóan ajánlom saját készítményű olajfestékeimet. Mindennemű szobapadló lackjaimat, borostyánlak, linoleum, a világhírű „Medve”-jegyű padlólack egyedüli lerakata, angol és belföldi kocsimázak, mindennemű és szintű száraz és por-festékek, homlokzat-festékek, ruhakelme festékek, művész-olaj és aquarell vízfesték, festő-vásznak, minden a festék szakmába és iparosok részére szükséges anyag-árak a legjobb minőségben a legjutányosabb árban.

== Amerikai petrolcum és denaturált szesz jutányos árban. ==

Tisztelettel: **REIN JENŐ.**

Ugyanitt teljes fűszerüzlet-berendezés, valamint egy minden szobában felállítható és összerakható gőzfürdő igen jutányosan eladó.